

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 42. Den 19 October 1799.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af denne Tidende:

Christian Kundsén. Peter Johan Monrad.

Cancellieskriver og Expeditionsssekretærer i det danske Cancellie.

Offentlige Indretninger.

Kommissionen for de Fonds, som ere henlagte til at afbetale de til Vadernes Udvidelse i Kjøbenhavn affjøbte Grunde m.v., har, under 2 April d. A., til Cancelliet indsendt den befalede aarlige Beretning *) om dens Forretningers Fremgang, af denne Beretning for afvigte Aar sees:

At Kommissionen endnu ei med Vished kan antage, at de anviste Kilder ville vende tilstrækkelige til at afbetale Erstatnings-Fondens passive Tilstand, som er anslagen til 318,800 Rdlr., da det endnu ikke kan vides, hvilke Indtægter Fonden af dem kan forvente.

Ind-

*) See Collegial-Tidenden for 1798. Side 673 og 689.

Indtagts-Rilderne henfører Kommissionen nu under 2 Hoved-Klasser, nemlig:

1. De af hvilke Indtagter i Tiden kunne forventes.

2. De af hvilke Indtagter allerede haves.

Til første Klasse henhører

a) de Staden skjænkede Grunde i Rosenborg Hauge:

Kommissionen har, i Henseende til Salget af disse Grunde, gjort de nødvendige Forberedelser, undtagen forsaavidt angaaer, hvorledes med de paagrændsende Beboeres Lysningsret skal forholdes, hvorom Kommissionen har indladt sig i Korrespondence med Rentekammeret.

b) Det Staden tilhørende bistruppe Gods.

Efter indhentet Underretning fra den til dette Gods ses Administration anordnede særskildte Kommission, er foruden 500 Rdlr., som ere indkomne for nogle fra Godset bortsolgte øde Jorder med derpaa staaende Huse, Tid efter anden i Kongens Kasse indbetalt 2700 Rdlr., der hidtil have været et Overskud over den Stadens Kasse forbeholdne aarlige Indtagt af 7000 Rdlr., for hvilke 2700 Rdlr. erholdes kongelige Obligationer, lydende paa 4 Procent, men sidstnævnte Kommission har ikke seet sig i Stand til, af forberørte 2 Summer, i alt 3200 Rdlr., endnu at anvise Afbetalingsfonden noget, da uforudseete Tilfælde kunde gjøre Brugen af samme nød-

nødvendig for Godset; imidlertid er Kapitalen frugtebringende.

c) Forøgelse i Stadepenge af visse offentlige Pladser.

Angaaende denne Forøgelse agter Kommissionen, efter Overlæg med Postimesteren, at indkomme med nærmere Forslag.

d) Besparelse ved de offentlige Høndesteens-Risters og Døkselers Vedligeholdelse.

Ifølge den Efterretning, som derom høves, kan ei formodes, at der af den beregnede aarlige Summa 700 Rdlr., ved Licitation kan brydes noget.

Under anden Klasse indbefattes:

a) Stadens Gorder.

I Henseende til en fordeelagtigere Benyttelse af disse Gorder, har Kommissionen fremlagt for Hs. Majestæt en motiveret Plan, som indbefatter de Grundsætninger og Regler, Kommissionen har handlet og agter at handle efter. De Gorder, som den hidtil har ladet udparcellere i Lodder paa 5 Tønder Lands Størrelse og derunder, ere, ved offentlig Auktion, blevne opkræbte til Bortfermpagtning paa 15 Aar, paa Vilkaar:

a. at enhver Lod maa i de 2 sidste Forpagtningssaar have været udlagt med Kløver, eller Kløver, blandet med Raigræs, og saaledes uopbrudt fratrædes;

b. at Hegnets Istandsaftelse paaligger Forpagteren, og at de af dem, som hegne med Bold og dobbelte Grøfter, samt beplanter samme med Torn, Hessel eller

Pil,

Will, saa at Hegnet, naar Forpagtningstiden er udløbet, ved et lovligt Syn skjønnest at være varigt Hegn, kunne vente at blive gotgjort 24 Skilling pr. Favn;

c. at ingen, uden Stadens Borgere og Beboere paa dens Grund, overdrages disse Jorder i Forpagtning, hvortilmod al Udgang til Græsning paa de øvrige Fælleder imidlertid vorder dem formeent;

d. Ingen overdrages meer end 2 Lodder, men en enkelt Lod kan faaes deelt i 2 lige Dele;

e. Afgiften betales, Halvdelen hver 1 April og den anden Halvdeel hver 1 October.

Under disse Vilkaar har Kommissionen i afsigte at udparcelleret og bortforpagtet 197 Tdr. $5\frac{1}{2}$ Skpr. Land, hvoraf den aarlige Afgift, der tilforn var 405 Rdlr. 48 Sk., nu udgjør 1757 Rdlr. 34 Sk.

Kommissionen har desuden afhændet adskillige bebyggede Grunde til Eiendom, hvorved oplyses, at den Rekognition, som den har reserveret Stadens Kasse ved Forandring af Eier, istedet for den i lige Tilfælde erlagte Indfæstning, udgjør af de bortsolgte 8 Grunde 128 Rdlr., hvortilmod Indfæstningen var kun 29 Rdl., Forøgelsen er altsaa 99 Rdlr. Den forrige Afgift af disse Grunde var 52 Rdlr. 48 Sk., men Jordskylden, som Staden herester faaer, er 99 Rdlr. 48 Sk., altsaa Forøgelsen 47 Rdlr., foruden at Erstatningsfonden har i Kjøbesummen erholdt en Indtægt af 1907 Rdl. 52 Sk.

b) Grunde

b) Grunde i Staden, som ved Indrykning ere blevne tilovers.

I afvigte Aar er, af de tilovers blevne Grunde, solgt en Grund i Lavendelstræde for 1009 Rdlr. 16 Sk., som med det tilforn erholdte 9202 Rdlr. 16 Sk. tilsammen udgjør 10,211 Rdlr. 32 Sk., som afbetales i 28 Aar med 6 Procent Kapital og Rente.

c) Justitsraad Mathisens Pension, som forhen hæftede paa Stadens Kasse, men er overtaget paa den kongelige Kasse.

Denne Pension har, som Indtagt for Erstatningsfonden, til ult. Decbr. 1798 i alt udgjort 2100 Rdlr.

d) Besparelse i Veiomkostninger.

Veisonden for afvigte Aar var 5000 Rdlr., hvortil kommer en Beholdning fra 1797, som udgjør 2277 Rdlr. 85 Sk., tilsammen 7277 Rdlr. 85 Sk.; i Aaret 1798 er til Veivæsenet medgaaet 8446 Rdlr. 24 Sk., hvoraf 1168 Rdlr. 35 Sk. ere at ansee som et Forfud for 1799, hvori dog fragaaer det, som er medgaaet til nogle Digers og Broers Istandsættelse, hvis Beløb endnu ei kan opgives.

e) De forhen anvendte Omkostninger paa Raadhusets og Slutteriets Bedligeholdelse.

Omkostningerne ved Raadhusets og Slutteriets Bedligeholdelse, som forhen vare 1300 Rdlr. aarlig, udbetales fra 1 Oct. 1797 til Erstatningsfonden, men, for det Tidsrum fra 1 Juli 1795 til ult. September

1797,

1797, ifølge kongelig Resolution af 5 Dec. f. A., kun 595 Rdlr. 74 Sk.

f) Assurance-Summen for Raadhuset og Slutteriet, som for først forskudsviis indbetales til ErstatningsFondet.

Paa Assurance-Summen for Raadhuset og Slutteriet er til afvigte Aar udbetalt: 1. For Raadhuset

Kapital Contant	Renter	Annuiteter	Summa
13200 Rb.	1884 Rb.	10200 Rb.	25284 Rb.

2. for Slutteriet:

2000 Rb.	352 Rb. 48ß.	2000 Rb.	4352 Rb. 48ß
----------	--------------	----------	--------------

Efter saadan speciel Forklaring om enhver af Indtægtsfilberne, anfører Kommissionen, at samtlige af den kongelige Kasse erholdte Forskud til Renters Betaling af de for afkjøbte Grunde udstadte Obligationer ere, paa 1000 Rdlr. nær, tilbagebetalte, og at der desuden paa Kapital-Gjælden, med hvis Afdragelse egentligen ikke skulde begyndes førend i Aaret 1801, allerede er afbetalt 4653 Rdlr.

Til Bestridelse af de med Christianshavns Fælleds Opdyrkning forbundne Udgifter har Grosserer N. Brock efter frivilligt Tilbud bidraget 35 Rdlr., som til dette Niemeed ere anvendte.

Efterat denne Kommissionens Beretning fra det danske Cancellie har været Hs. Majestæt foredraget, har Allers høist samme, under 31 Mai d. A., resolveret saaledes:

"Bed

"Ved denne Kommissionens Indberetning findes ikke noget at erindre."

I Aaret 1723 have Skomager, Smedde, Skra-
der- og Feldbereder-Laugene i Beile forenet dem om, til
Bequemmelighed for deres Fattige, at Mesterne, deres
Hustruer og Børn, samt Evende, Dreng og Piger,
af dem indbyrdes, uden Betaling, skulle bæres til Gra-
ven naar de døde, hvilken Forening under 8 Juli 1723
er approberet af da værende Stiftamtmand; paa sam-
me Maade have Handskemagerne og Borgere af andre
Professioner og Næringer, i Aaret 1753 forenet dem
om deres Medlemmers og Familiens frie Hænbæring til
Graven naar de døde, hvilken Forening ei er bleven
approberet; disse tvende Selskaber have siden kaldet sig
sælvi Liigbærere-Laug og efterhaanden anseet sig som autho-
riserede, samt forlangt vilkaarlig Betaling; I Anled-
ning heraf, er det ved Reskript til Amtmanden over
Beile Amt, under Gaars Dato, approberet:

- 1) At de tvende i Beile værende uauthoriserede Selska-
ber maae udgjøre et eneste samlet Liigbærer Selskab.
- 2) At de, imod at dem tilstaaes Ret til ene at borthære
Liig i Byen, hvortil de have anskaffet sig det For-
nødne, skulle være forbundne til, deels at rette sig,
efter følgende Tæxt, deels uden Betaling at borthære
alder

aldeles Fattige og Almisse-Lemmer, saavel fra Hospitalet som fra Byen.

3) For et stort Liigs Bortbæring, som er lagt i dobbelt Kiste, og hvortil altid skulle tages 16 Bærere, nyder hver af disse 3 Mk. For et Dito i enkelt Kiste af den geistlige Stand eller af kongelige civil Betjente, nyde Bærerne, naar de kun ere 12 i Tallet, hver 3 Mk., men ere de 16, hver 2 Mk. 8 Sk. For et saadant Liig af formuende Borgere, nyder hver Liig-bærer efter det Antal, som Stervboet forlanger, men som ikke maae være ringere end 10, 2 Mk. For mindre formuende Borgere nyder hver ligeledes 1 Mk. 8 Sk., og for et stort Liig af de mindst formuende Borgere, nyder hver 1 Mk., for et af Tjenestetjenede, hver 8 ß. For et Barn, som een Bærer kan bortføre, gives 4 Mk., 3 Mk., 2 Mk. eller 1 Mk. efter foransførte Klassifikation, og dersom dertil tages 2 Bærere, dobbelt saameget, men, for saadanne Liig, hvortil bruges 4re, erholder hver Bærer Betaling efter foransførte Klassifikation. Til de Liigs Bortbæring som betales med 3 Mk., 2 Mk. og 1 Mk. 8 Sk. pr. Bærer, bør disse være iførte sammelige sorte Klæder, Kapper og Floer om Hattene; men til de hvorfor betales 1 Mk. pr. Bærer og derunder, ere de fritagne for Kapperne, hvorimod de stedse endog til Almisse-Lemmer bør levere Liigbør og Klæde.

4) For

4) For at besørges Tilsigelser og holde Orden med Indtægter og Udgifter, maa Selskabet aarlig vælge en Forstander og 2 eller 4 Visiddere, men det bør ikke ansees som Laug, ei gjøre vilkaarlige Bedtægter og Afscaler, eller paalægge sig selv Mulfter og Udelukkelse af Selskabet; de Tvistigheder, som angaae Selskabets Samsund, afgjøres ved Politiretten, og Selskabet staaer umiddelbart under Politiets Opsyn, uden at Politimesteren nyder Betaling derfor, eller giver Møde som Visidder.

Lovgivning.

Med en af Regeringen i Glückstadt under 23 September sidstleden udsærdiget Plakat, er det, i Hensigt til Hertugdømmet Holsteen, Herstabet Pinneberg, Grevstabet Ranzau og Staden Altona, fastsat: at Drengsbørn sædvanligen ikke maae tages til Konfirmation, før end de have fyldt det 16de, og Piger først efter at have tilbagelagt det 15de Aars Alder; dog maa det være Præsterne tilladt, naar Konfirmation af antagelige Aarsaager, og hvor den unge befindes at have tilstrækkelig Religions Kundskab, bliver forlangt noget tidligere, selv heri at eftergive indtil 6 Maaneder, og med Kirkeprostens, eller hvor ingen er, med General-Superintendentens Tilladelse, indtil eet Aar, saa at i intet Tilfælde meer end eet Aar i de fastsatte 16 og 15 Aars Alder maa eftergives.

Blandede Efterretninger.

I Anledning af, at et Degnekalds Indtægter fulde deles imellem Sognets Skoleholdere, er for Cancelliet fremsat det Spørgsmaal, om den saakaldede Degne-
Trave kan beregnes til en Trediedeel af hvad Præsten er
akkorderet for visse Aar, eller for bestandig?

Efterat der om denne Gjenstand er ført Brevve-
ring med den kongelige Landbo-Kommission, har for-
nævnte Kollegium under Dags Dato tilskrevet samtlige
Øvrigheder i Danmark:

- 1) At Degne-Traven paa de Steder, hvor Præsten
har akkorderet med Sognemændene om bestandig Pen-
ge-Afgift for Tienden og hvor denne Akkord er af Hs.
Majestæt stadfæstet, samt paa de Steder, hvor Be-
stemmelsen af Tiende-Afgiften er skeet i Vacance, i
Overeensstemmelse med Cancelliets Circular-Skrivelse
af 11 April 1797, bør (saaremt den hidtil paa de
Steder har været ydet) beregnes til en Trediedeel af
den Penge-Afgift, som Præsten erholder i Folge Ak-
korden. Dog skal denne Bestemmelse ikke træde i
Kraft, førend ved indtræffende Vacance, med mindre
Degnen dermed er tilfreds.
- 2) I Henseende til de Sogne, hvor Præsten har ak-
korderet om Penge-Afgift for Embedstid, bør Degne-
Traven ligeledes rette sig efter Præstens Akkord.
- 3) Paa de Steder derimod, hvor Præsten oppebærer

Tien-

Tienden i Nægen, vil der blive at forholde, i Henseende til Degne-Traven, i Overeensstemmelse med Loven.

- 4) Endeligen maa det og være Degnene og Sognemændene tilladt, at indgaae mindelige Foreninger, om bestandig Afgift for Degne-Traven, og erholde disse Affkorder stadfæstede paa samme Maade, som ved den kongelige Indbydelse er foreskrevet i Henseende til Præsternes Affkorder.

Summarisk Underretning om den danske og norske Species-Bankes Tilstand til 30 Juni 1799, da dens 8de Aar sluttedes:

I. Bankens Kapital-Fond, som af Interessentkabet er indskudt . . . Spec. Rdlr. 2,400,000

Paa Reserve-Fondet er i Behold . . . 44,779 59ß

Paa Bindens og Tabens Kontoen
var fra 1 Juli 1798 til 30 Juni 1799 indvundet i Renter og
og Deposito-Præmier . . . 196,948 52ß

De sædvanlige løbende Omkostninger, som efter Konventionens
96. Littr. B. udredes af Indtagten paa Bindens og Tabens Kontoen, vare fra 1 Juli 1798 til
30 Juli 1799 i alt . . .

10,457 9ß
21ß

Af extraordinaire Omkostninger, som da der nævnes i Conventionens 9 §. Lit. A., ere i Aarets Løb udbrædt af Reserve-

Fondet Spec. Nbr. 13,573 78

II. Naar fra Indtægten paa Bindens og Tabens Kontoen 196,948 528
drages a) Omkostnings Udgif-
terne Sp. Nbr. 10,457 98

b) det for Bankens
8de Aar bestemte
Udbytte a 6 Pro-
cent eller 24 Nbr.
pr. Actie, som ud-
gjør 144,000

154,457 98

Bliver tilbage 42,490 438

som paa Bindens og Tabens
Reserve-Konto er bleven over-
ført, og tillagt de fra forrige
Aaringer denne Konto til-
frevne 90,370 838

Udgjør den Summa Sp. Nbr. 132,861 308

III. Ved Cours-Forandringer har
Banken indtil 30 Juni d. Aar

For.

Fordeel. Denne Fordeel beløb sig, 'ester opgjort Realisations Beregning til bemældte Tid, foruden de i forrige Aaringer Reserve-Fondet tilskrevne 40,000 Rdlr. Spec. Rdlr. 1,237 80ß

IV. Af det foregaaende erfares, at Banken, 'ester at have udredet sine Bestyrelses-Omkostninger og sit Udbytte, har for dens 8de Aar fra 1 Juli 1798 til 30 Juni 1799, endnu tilovers paa sin

a) Reserve-Fond	44,779 59ß
b) Bindens og Tabens Reserves Konto	132,861 30ß
c) Indvundne Fordeel ved Cours- Forandring, 'ester den opgjorte Realisations-Beregning	1,237 80ß

Salt Spec. Rdlr. 178,878 73ß

I Anledning af en til det danske Cancellie indkommen Forespørgsel: om en Provst, til hver Auktion, der ei er foreenet med nogen Skifte-Forvaltning, skal samle 2de Præster i Herredet, uagtet indført Praxis fra Formands Tid er derimod? har bemældte Kollegium under 12 October sidstleden, tilskrevet Biskoppen over Sjællands Stift: at da alle Auktioner, som hidtil ere holdte hos

hos Geistligheden, saavel i det Herred, hvorfra Forspørgselen er skeet, som i Naboe Herredet, over Præstegaards Høsing, Tiender, Bøger og Læsere, naar Manden endnu var i Live, enten han selv eller hans Kreditor lod auctionere, ere holdte alene af Provsten, hans Opraaer og 2de Burderingsmand, men efter død Mand, eller i Skifte-Tilfælde, tillige af de Præster, der som Assessorer overvære Skiftet, saa kan denne Praxis i Fremtiden tjene til Regel.

Under 28 Septbr. d. A. har Cancelliet tilskrevet Amtmanden over Smaalehnene: at lade de til at bestride Skjolden for Dilligens Skjoldskafferi ved Moss henlagde Bønder, saavelsom Gæstgiveren, justitialiter til tale, fordi de have egenmægtigen, og uden Tilladelse, ved offentlig Bekjendtgørelse tilkjendegivet: at de ikke mere skjydsede nogen Indvaaner fra Moss, men alene Reisende, under det Vilkaar, at den første Miil betales dobbelt.

Fædigt Embede.

Under det danske Cancellie: Sognefaldet i Assens Kjøbstad og til Anneret Kierum i Syen, 550 Rdlr., hvoraf svares 100 Rdlr. aarlig i Enke-Pension.

Befor:

Befordringer.

Under det danske Cancellie: Den 18 October er Sognepræsten for Thorsted Menighed under Ribe Stift, P. Bram, konfirmeret til Sognepræst for Giesing og Mørager Menigheder under Marshuus Stift; Landsfogden paa Østerlands-Føhr, Auditor H. W. H. Hildebrand, beklædet til at være tillige Landsfoged paa Vesterlands-Føhr og Amrum; Sørenskriveren over Vester-Raabøygdelauget, A. v. W. C. Koren, ligesledes til Sørenskriver over Hardanger, Bøsse og Lyse Klosters Birk i Bergens Stift; Justitsraad H. H. Scheel til Sørenskriver over Vester-Raabøygdelauget i Christiansands Stift; Bysskriveren i Ebbeltoft, E. Hesselberg, til Sørenskriver over Yttre Sogns Sørenskriveri i Bergens Stift; Bysskriveren i Schive, H. Kierulf, til Bysskriver i Ebbeltoft og Herredsskriver i Sander og Mols Herreder under Randers Amt; Procurator O. Guldborg Høegh til Bysskriver i Schive og Herredsskriver i Salling Herred under Viborg Amt; den residerende Kapellan i Kallundborg, Dr. Theol. N. Schydt, til Sognepræst sammesteds; den residerende Kapellan i Ringsted, E. Lund, til residerende Kapellan ved St. Knuds Kirke i Odense; Kand. Theol. A. Petersen til residerende Kapellan i Ringsted og for Annexet Veensløse.

Under Generalitetet: Den 4 October er ved det første jydsk Infanteri-Regiment, karakteriseret

Sec.

Sec. Lieutenant v. Petersen befuldt til virkelig Sec. Lieutenant i afdøde Lieutenant v. Schlichters Sted. Ved det 3de jydſke Infanteri-Regiment er Stabs-Kapitain v. Harbor befuldt til Chef for det ved Kapitain v. Jackelns dødelige Afgang vacant blevene Kompagni; Premier-Lieutenant v. Moltke til Stabs-Kapitain; karakteriseret Prem. Lieutenant v. Bruun til virkelig Premier-Lieutenant; Fændrik v. Müller til Sec. Lieutenant, og Kommandeer-Sergeant C. v. Krug til virkelig Fændrik, med Anciennete fra 20 Dec. 1798. Ved det hollandske Infanteri-Regiment er v. Kobbé udnævnt til virkelig Fændrik. Ved det slesvigske Jæger-Korps Fændrik v. Reimers til Sec. Lieutenant; Fændrik à la suite v. Gleiss til virkelig Fændrik, og Kommandeer-Sergeant C. Hildebrandt til Fændrik à la suite ved Korpsen, samt Oberjæger J. H. Piehl til Fændrik à la suite ved dets Grenadeer-Kompagni i Altona; og Under-Chirurg ved Dronningens Liv-Regiment, Diernakky, forsat i lige Qualite til bemældte Kompagni. Ved den slesvig-hollandske Batalion let Infanteri, er karakteriseret Sec. Lieutenant af norske Jægerkorps v. Rathlew ansat som virkelig Sec. Lieutenant.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.